

Právo a judikatúra v praxi

2 | 2025

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K možnosti podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy pre porušenie predkupného práva spoluvlastníka podľa § 137 písm. d) CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/62/2023 zo dňa 27. 3. 2024
- 2. K nedoručeniu oznámenia o verejnom vyhlásení rozsudku elektronickými prostriedkami pre technické zlyhanie na strane prijímateľa**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/104/2023 zo dňa 28. 5. 2024
- 3. K okolnostiam pre zmenu rozsudku vo veci výživného plnoletých osôb**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9CdoR/2/2024 zo dňa 27. 5. 2024
- 4. Nesprávne právne poučenie o opravnom prostriedku samé osebe v zásade nie je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10bdo/5/2023 zo dňa 28. 2. 2024
- 5. K možnosti neprihliadať na späťvzatie žaloby, ak ho urobil právny predchodca žalobcu v dobe, keď už nebol aktívne legitimovaný**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/150/2022 zo dňa 30. 1. 2024
- 6. Späťvzatie žaloby nemožno považovať za vzdanie sa predkupného práva**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/12/2024 zo dňa 31. 7. 2024
- 7. Včlenenie, resp. zakomponovanie interpunkčného znamienka či pomlčky do obchodného mena nepostačuje pre odlíšenie od iného obchodného mena**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/146/2023 zo dňa 31. 1. 2024
- 8. K vzniku daňovej pohľadávky, ak sa daňová povinnosť vzťahuje na obdobie, ktorého časť spadá aj na dobu pred konkurzom**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2CoKR/19/2023 zo dňa 28. 6. 2024
- 9. K možnosti doručenia výpovede prokúry prostredníctvom súdu v rámci konania o zosúladenie údajov v obchodnom registri so skutočným stavom**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/18/2023 zo dňa 13. 6. 2023
- 10. Vypracovanie viacerých rovnopisov závetu a otázka jeho platnosti**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/8/2023 zo dňa 31. 10. 2023
- 11. K podielu na domácich prácach pri posudzovaní spoločnej domácnosti; k otázke zachovania spoločnej domácnosti pri štúdiu v zahraničí**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/68/2023 zo dňa 24. 10. 2023
- 12. K nesprávne uvedenému číslu listu vlastníctva a výmery identifikujúcej predmet nájmu v zmluve, ak nie je nájomné uvedené v sume za 1 m²**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/121/2024 zo dňa 24. 7. 2024
- 13. Začiatok plynutia subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania by sa mal odvíjať od inej formy nápravy; k lehote pre obnovu dedičského konania**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/42/2023 zo dňa 26. 10. 2023
- 14. Aj dôkaz listinami zo súdnych spisov si má strana primárne zabezpečiť sama; ingerencia súdu je možná len pokiaľ strana bez vlastnej viny nedokáže zabezpečiť dôkaz**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5Cob/129/2023 zo dňa 30. 7. 2024
- 15. K odboru znalca, ktorý má ohodnotiť pozemky využívané ako dvory a záhrady**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/144/2023 zo dňa 11. 9. 2024

1. K možnosti podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy pre porušenie predkupného práva spoluvlastníka podľa § 137 písm. d) CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/62/2023 zo dňa 27. 3. 2024

Anotácia:

Z dovolania sa neplatnosti právneho úkonu bolo zistené, že sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti zmluvy o nepeňažnom vklade, ktorú uzatvoril žalovaný v 2. rade a žalovaná v 1. rade a ktorou táto previedla na kupujúceho svoj spoluvlastnícky podiel. Žalobca sa týmto voči žalovanej v 1. rade dovolal neplatnosti predmetnej zmluvy, nakoľko mal voči žalovanej predkupné právo ohľadne predmetnej nehnuteľnosti a žalovaná mu neponúkla jej podiel na odkúpenie.

V tomto konaní súd mal za preukázané, že žalovaný v 2. rade nadobudol spoluvlastnícky podiel od žalovanej v 1. rade na základe zmluvy o nepeňažnom vklade. Následne na základe tejto zmluvy o nepeňažnom vklade bolo zapísané podielové spoluvlastníctvo k predmetnému podielu pre žalovaného v 2. rade. Preukázané bolo aj to, že žalobca sa dovolal neplatnosti predmetnej zmluvy o nepeňažnom vklade, ktorú uzatvorili žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade o prevode predmetného spoluvlastníckeho podielu. Táto skutočnosť napokon v konaní nebola sporná, avšak napriek tomu žalovaní v 1. a 2. rade neuznávajú neplatnosť predmetnej zmluvy a naďalej trvajú na tom, že je platná, žalobca sa pritom neplatnosti predmetnej zmluvy dovolal z dôvodu, že mu žalovaná v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka neponúkla predmetný podiel na odkúpenie ako podielovému spoluvlastníkovi a bez tejto ponuky previedla tento podiel priamo na žalovaného v 2. rade. Žalovaní však svoje tvrdenie o platnosti predmetnej zmluvy opreli o to, že ponuka na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu v tomto prípade nebola potrebná a nebol tým porušený zákon, nakoľko žalovaná v 1. rade je vo vzťahu k žalovanému v 2. rade blízkou osobou v zmysle § 116 OZ a v takom prípade ide o výnimku z ponuky predmetného podielu na odkúpenie podielovým spoluvlastníkom. Žalovaní namietali aj to, že nie je možné podať žalobu o určenie, že predmetná zmluva je neplatná v zmysle § 137 CSP. Súd sa zaoberal tým, či je predmetná žaloba prípustná.

Právna veta:

Osobitným právnym predpisom, z ktorého vyplýva oprávnenie žalobcu domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy (právnej skutočnosti) je v hmotnoprávnej rovine daného prípadu ust. § 40a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 140 Občianskeho zákonníka. To, že zo samotného textu predmetnej právnej normy nevyplýva výslovne možnosť podania žaloby, nepovažoval z hľadiska uplatnenia práva za významné. Uviedol, že je potrebné si uvedomiť, že text ust. § 40 Občianskeho zákonníka ako aj § 140 Občianskeho zákonníka bol formulovaný zákonodarcom dávno predtým, ako vstúpil do platnosti a účinnosti civilný sporový poriadok. V zmysle dôvodovej správy k ust. § 137 písm. d) CSP „medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria, napríklad zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách a podobne“. Z uvedeného vyplýva, že ani samotný zákonodarcu v civilnom sporovom poriadku nevymenúva taxatívnym spôsobom právne predpisy „napríklad a pod.“, v zmysle ktorých možno podať žalobu o určenie právnej skutočnosti. Nemožno preto striktne formalisticky lipnúť na tom, aby text právnej normy prijatý skôr celkom slovne zodpovedal neskoršiemu právnemu predpisu, t. j. civilnému sporovému poriadku.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, Občianske právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 137 písm. d)
40/1964 Zb. – § 40a, § 140

2. K nedoručeniu oznámenia o verejnom vyhlásení rozsudku elektronickými prostriedkami pre technické zlyhanie na strane prijímateľa

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/104/2023 zo dňa 28. 5. 2024

Anotácia:

Žalobkyňa namietala, že rozhodnutia nižších súdov sú arbitrárne, nepresvedčivo a neracionálne odôvodnené a tzv. zmätočnosťnú vadu videla aj v nedoručení upovedomenia o verejnom vyhlásení rozsudku na uvedené e-mailové adresy, ktoré technicky neprešlo s tým, že v oboch prípadoch cieľový server neodoslal potvrdenie o doručení. Fakticky tým namietala, že nie je riadne a presvedčivo osvedčené, že bola riadne a včas upovedomená elektronicky súdom o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, hoci o to požiadala podľa § 219 ods. 3 CSP.

Právna veta:

Platí, že technické zlyhanie na strane prijímateľa dátovej (elektronickej) správy nemožno pripisovať na vrub odosielaťela – v tomto prípade odvolacieho súdu, ktorý v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámil žalobkyni miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, ale pre nedostupnosť cieľového servera k jeho doručeniu nedošlo. Okrem toho, riešenie na túto špecifickú situáciu ponúka aj ustanovenie § 105 ods. 2 CSP, že pokiaľ súd na žiadosť strany doručuje písomnosť na elektronickú adresu (pri splnení ostatných podmienok), písomnosť súdu sa považuje za doručенú po troch dňoch od jej odoslania, a to aj vtedy, ak si ju adresát neprečítal.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 105 ods. 2, § 219 ods. 3

3. K okolnostiam pre zmenu rozsudku vo veci výživného plnoletých osôb

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9CdoR/2/2024 zo dňa 27. 5. 2024

Anotácia:

Okresný súd otcovi maloletého dieťaťa zvýšil vyživovaciu povinnosť voči maloletej z doterajších 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil. Rozsudok otec napadol dovolaním a tvrdil, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, keď súhlasil (nevytkol) so súdom I. stupňa, že tento len určil existenciu zmeny pomerov a nanovo (postupom ako v konaní o určenie výživného) rozhodol o novej výške výživného, bez toho, aby aj určil a odôvodnil „hodnotu“, finančnú výšku/dopad danej zmeny/zmien a túto finančnú hodnotu zmeny pomerov pripočítal už k určenej výške výživného predchádzajúcim právoplatným rozsudkom.

Právna veta:

Právna úprava tejto otázky vychádza z koncepcie zmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí v prípade zmeny pomerov, a to v dôsledku uplatnenia klauzuly rebus sic stantibus. Nové rozhodnutie bude reflektovať zmenené pomery, bez potreby riešiť uvedené prostredníctvom systému opravných prostriedkov. Pri rozhodovaní súdu o zmene právoplatného rozsudku nejde o nové rozhodnutie, ale len o porovnanie stavu v čase pôvodného rozhodovania s neskoršími okolnosťami za účelom posúdenia toho, či sa zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Civilný mimosporový poriadok neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo prejsť od právoplatnosti pôvodného rozsudku, aby súd mohol zmeniť tento právoplatný rozsudok na to, keďže táto skutočnosť je pre naplnenie predpokladov pre zmenu rozsudku podľa § 157 CMP v zásade irelevantná. Pri zmene takéhoto rozsudku už súd nemôže preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, môže sa zaoberať len otázkou, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov. Nemožno teda prihliadať na také okolnosti, ktorých nástup treba datovať ešte do obdobia pred vydaním rozhodnutia majúceho sa v novom konaní zmeniť, pretože pristúpenie v tomto na opak by znamenalo možnosť nápravy inak než za pomoci opravných prostriedkov aj nedostatkov skoršieho konania a rozhodnutia vydaného v takom konaní. Ak súd vyhovie návrhu na zmenu rozsudku podľa § 157 CMP, musí vo výroku rozsudku vyjadriť, že ide o zmenu pôvodného rozsudku. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane oprávneného (jeho odôvodnené potreby), ako aj zmenu pomerov na strane povinného (jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery). Civilný mimosporový poriadok však pod pojmom „zmena pomerov“ rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru. Malo by ísť o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ pôvodného rozhodnutia.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, Rodinné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 161/2015 Z. z. – § 157
36/2005 Z. z. – § 78

4. Nesprávne právne poučenie o opravnom prostriedku samé osebe v zásade nie je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10bdo/5/2023 zo dňa 28. 2. 2024

Anotácia:

Najvyšší súd SR rozhodoval o dovolaní partnera verejného sektora, štatutárneho orgánu partnera verejného sektora a dovolaní oprávnenej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline. Prípustnosť dovolania videli aj v tom, že v dôsledku nesprávneho právneho názoru okresného súdu boli uvedení do omylu, nakoľko v tomto rozhodnutí absentuje poučenie o možnosti partnera verejného sektora a štatutárneho orgánu partnera verejného sektora podať riadny opravný prostriedok v súlade s § 59 ods. 1 CMP, pričom odvolací súd napriek tejto procesnej chybe uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

Právna veta:

Samotným pochybením, v dôsledku ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahovalo správne procesné poučenie o prípustnosti odvolania podaného všetkými do úvahy pripadajúcimi účastníkmi konania o uložení pokuty, nedošlo k naplneniu podmienky zmätočnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP. Tento dôvod, spočívajúci v nesprávnom právnom poučení o opravnom prostriedku, sám osebe nespôsobuje nesprávnosť rozhodnutia a nie je spôsobilý vyvolať potrebu jeho zrušenia, keďže v prípade nesprávneho poučenia súdom o opravnom prostriedku sa v prospech dotknutého účastníka predĺžila zákonná lehota na podanie opravného prostriedku (tu odvolania).

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Odvolanie, Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 160, § 220 ods. 1, § 420 písm. f)

5. K možnosti neprihliadať na späťvzatie žaloby, ak ho urobil právny predchodca žalobcu v dobe, keď už nebol aktívne legitimovaným

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/150/2022 zo dňa 30. 1. 2024

Anotácia:

V prejednávanej veci bola posudzovaná otázka, či boli splnené podmienky pre zastavenie konania (t. j. či žalobu vzal späť žalobca, či žalovaná súhlasila, resp. nesúhlasila so späťvzatím žaloby, resp. či k späťvzatiu došlo skôr, než sa začalo pojednávanie). Ďalej bola posudzovaná otázka, či právny predchodca žalobcu v čase späťvzatia žaloby bol alebo nebol vecne legitimovaný (t. j. či bol, resp. nebol subjektom hmotného práva).

Právna veta:

- I. Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho argumentami vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej týkajúcimi sa chronológie procesných úkonov na strane žalobcu, pričom mal za to, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu jeho právny predchodca ... už nebol stranou sporu, a preto nebolo možné vyhovieť jeho procesnému úkonu – späťvzatiu žaloby, dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd v odôvodnení uznesenia ... sa vysporiadal náležitým spôsobom nielen s odvolacími námietkami žalovanej, ale aj s argumentami žalobcu, pričom odvolací súd poukázal na to, že subjektívne právo žalobcu vziať žalobu späť nie je podmienené vecnou legitimáciou strany sporu, ale iba tým, či procesný úkon – späťvzatie žaloby uplatnila strana v spore – žalobca.
- II. Ak súd prvej inštancie podmienil procesný úkon žalobcu – späťvzatie žaloby jeho vecnou legitimáciou v spore a konanie nezastavil, jeho rozhodnutie nemožno považovať za správne.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 144, § 145

6. Späťvzatie žaloby nemožno považovať za vzdanie sa predkupného práva

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/12/2024 zo dňa 31. 7. 2024

Anotácia:

Žalovaný tvrdil, že úkon žalobcov o späťvzatí žaloby možno považovať za vzdanie sa predkupného práva, a preto sa nemôžu svojho práva následne s úspechom dovolávať.

Právna veta:

Neobstojí tvrdenie žalovaného, že žalobcovia tým, že v predchádzajúcom konaní žalobu vzali späť, možno toto späťvzatie považovať za vzdanie sa predkupného práva a z toho dôvodu sa nemôžu s úspechom svojho práva následne dovolávať. Späťvzatie žaloby nemožno považovať za vzdanie sa predkupného práva obídenými spoluvlastníkmi.

Právna oblasť: Občianske právo, Vlastnícke práva

Právny inštitút: Spoluvlastníctvo, Vecné práva, Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 140, § 574, § 603

7. Včlenenie, resp. zakomponovanie interpunkčného znamienka či pomlčky do obchodného mena nepostačuje pre odlíšenie od iného obchodného mena

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3Cob/146/2023 zo dňa 31. 1. 2024

Anotácia:

Navrhovaný zápis spoločnosti do obchodného registra bol odmietnutý z dôvodu totožnosti navrhovaného obchodného mena spoločnosti s ručením obmedzeným s obchodným menom už skôr zapísanej spoločnosti.

Právna veta:

V prejednávanej veci jedným z dôvodov, pre ktorý bol navrhovaný zápis spoločnosti do obchodného registra odmietnutý, bola totožnosť navrhovaného obchodného mena spoločnosti s ručením obmedzeným s obchodným menom už skôr zapísanej spoločnosti. Uvedený nedostatok nebol navrhovateľom odstránený ani v námietkovom konaní, keď pôvodne navrhované obchodné meno VIAFIT, s.r.o. navrhovateľ zmenil na VIA-FIT, s.r.o.. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že aj takéto obchodné meno je potrebné považovať za totožné s obchodným menom už zapísanej spoločnosti. Navrhovateľ bol pritom v odmietnutí vykonania zápisu vyšším súdnym úradníkom poučený, že interpunkčné znamienka nie sú postačujúce na odlíšenie obchodného mena.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné meno, Zameniteľnosť obchodného mena

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 10
530/2003 Z. z. – § 7 ods. 12

8. K vzniku daňovej pohľadávky, ak sa daňová povinnosť vzťahuje na obdobie, ktorého časť spadá aj na dobu pred konkurzom

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2CoKR/19/2023 zo dňa 28. 6. 2024

Anotácia:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa mesto ako žalobca domáhalo na žalovanom správcovi konkurznej podstaty určenia, že je veriteľom pohľadávky proti podstate voči úpadcovi uplatnenej v celkovej sume 72.459,06 eur, ktorá vznikla neuhradením dane z nehnuteľností za zdaňovacie obdobie 2020.

Súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na časové súvislosti nemožno pohľadávku žalobcu objektívne subsumovať pod žiadne ustanovenie zákona o konkurze a reštrukturalizácii, keďže od 1.1.2020 do 4.6.2020 správca žiaden majetok dlžníka nespravoval, nespeňažoval a ani neprevádzkoval podnik.

Právna veta:

Žalovaným produkované tvrdenie o tom, že vo veci je rozhodné, že daňová povinnosť trvala už od 1.1.2020, teda pred konkurzom, nemá na danú vec vplyv, keďže, ako to správne tvrdil žalobca, pre posúdenie vzniku pohľadávky je v danej veci právne významné ustanovenie Daňového poriadku (§ 158 Daňového poriadku), ktoré práve upravuje fikciu vzniku pohľadávky týkajúcej sa dane. Rovnako to, že konkurz neprebíhal v časti zdaňovacieho obdobia od 1.1.2020 do 3.6.2020, a teda v tomto časovom období nedochádzalo k správe majetku počas konkurzu, nič nemení na danosti celej pohľadávky ako pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. k) ZKR. Ako správne uviedol žalobca, vyrubuje sa jedna daňová povinnosť za celé zdaňovacie obdobie (celý kalendárny rok). Túto daňovú povinnosť nie je možné rozdeliť podľa mesiacov či dní. Ak teda úpadcovi vyplývala daňová povinnosť čo i len jeden deň v čase, kedy bol v konkurze, ide z pohľadu správcu dane o pohľadávku súvisiacu so správou majetku úpadcu počas konkurzu.

Právna oblasť: Obchodné právo, Konkurz a reštrukturalizácia, Finančné právo, Daňové právo

Právny inštitút: Konkurzné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 87 ods. 2 písm. k)
563/2009 Z. z. – § 158

9. K možnosti doručenia výpovede prokúry prostredníctvom súdu v rámci konania o zosúladienie údajov v obchodnom registri so skutočným stavom

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/18/2023 zo dňa 13. 6. 2023

Anotácia:

Súd prvej inštancie rozhodol tak, že nepovolil vykonanie zápisu a to výmazu prokuristu – navrhovateľa. Navrhovateľ ani v odvolacom konaní nepreukázal rozhodný moment, kedy sa výpoveď prokúry navrhovateľa dostala do dispozičnej sféry obchodnej spoločnosti.

Právna veta:

- I. Zákon neustanovuje podmienky zániku prokúry, preto sa táto otázka bude posudzovať podľa §33b Občianskeho zákonníka. Prokúra zaniká najmä odvolaním prokuristu, prokuristovou výpoveďou alebo smrťou prokuristu, zánikom právnickej osoby bez právneho nástupcu. Výmaz prokúry z obchodného registra nie je podmienkou zániku prokúry.
- II. Keďže navrhovateľ ani v odvolacom konaní nepreukázal rozhodný moment, kedy sa výpoveď prokúry navrhovateľa dostala do dispozičnej sféry obchodnej spoločnosti, nemohol súd určiť, či a kedy (okamih) táto výpoveď vyvolala zamýšľané právne účinky. Je bez právneho významu, že navrhovateľ následne v podanom odvolaní výpoveď prokúry adresoval súdu prvej inštancie a prostredníctvom súdu aj obchodnej spoločnosti, keďže účinnosť prejavu vôle voči neprítomnej osobe (obchodnej spoločnosti) nastáva až okamihom, keď jej dôjde. Odvolací súd pritom zvyrazňuje, že súd nie je primárne určený na to, aby sprostredkoval vzájomnú korešpondenciu účastníkov zmluvného (hmotnoprávného) vzťahu, teda bez ďalšieho zabezpečoval doručovanie písomností, ktoré sú určené iným subjektom.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Prokúra

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 14
40/1964 Zb. – § 33b
530/2003 Z. z. – § 2 ods. 1 písm. g), § 3 ods. 1 písm. e)

10. Vypracovanie viacerých rovnopisov závetu a otázka jeho platnosti

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/8/2023 zo dňa 31. 10. 2023

Anotácia:

Súd prvej inštancie konštatoval, že v spore nemal preukázané skutočnosti, pre ktoré žalobcovia žiadali určiť neplatnosť závetu, a preto žalobu zamietol. Konštatoval, že závet, ktorého neplatnosti sa žalobcovia domáhali, je listina označená ako „Posledná vôľa – závet“ zo dňa 14. októbra 2017. Dospel k záveru, že listina označená ako „Posledná vôľa – závet“ spĺňa náležitosti v zmysle § 476b Občianskeho zákonníka, pričom uviedol, že podmienkou platnosti takéhoto závetu je, že musí byť poručiteľom, ktorý je schopný čítať a písať, čo v konaní nebolo sporné, vlastnoručne podpísaný.

Žalobcovia videli absolútnu neplatnosť závetu v tom, že malo byť vypracovaných viacero rovnopisov alografného závetu zo dňa 14.10.2017. Odvolací súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcov, že uvedená skutočnosť má za následok absolútnu neplatnosť alografného závetu.

Právna veta:

Pokiaľ žalobcovia vzhliadali absolútnu neplatnosť závetu v tom, že malo byť vypracovaných viacero rovnopisov alografného závetu ..., odvolací súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcov, že uvedená skutočnosť má za následok absolútnu neplatnosť alografného závetu, keď aj v prípade, ak by bolo v konaní preukázané vypracovanie viacerých rovnopisov závetu, tak by tieto rovnopisy predstavovali jeden identický závet, ktorý by bol poručiteľ v zmysle § 480 Občianskeho zákonníka oprávnený zrušiť. Rozhodne uvedený prípad nie je možné stotožňovať s nemožnosťou vyhotovovať osvedčené odpisy notárskej zápisnice o závete, nakoľko v posudzovanom prípade sa jedná o rovnopisy podpísované priamo poručiteľom. Samotná skutočnosť, že by poručiteľ (v prípade, ak by nemal k dispozícii všetky rovnopisy závetu) nemohol zrušiť predmetný závet v zmysle § 480 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nie je relevantná, nakoľko v rovnakej situácii by sa poručiteľ ocitol aj v prípade, ak by spísal iba jeden „originál“ závetu, a tento by poskytol do dispozície tretej osoby. Odvolací súd vo vypracovaní viacerých rovnopisov alografného závetu nevzhliadol rozpor s konkrétnym zákonným ustanovením, keď samotnú skutočnosť, že predmetný závet je vypracovaný vo viacerých rovnopisoch, nemožno považovať za prípad, kedy právny úkon nebol urobený vo forme, akú vyžaduje zákon v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súčasne sa nemožno stotožniť s názorom odvolateľov, že by neplatnosť bola spôsobená nemožnosťou zrušiť existujúci závet jeho zničením, keď aj v uvedenom prípade by poručiteľke nič nebránilo predmetný závet odvolať, prípadne kreovať závet nový.

Právna oblasť: Občianske právo, Dedičské právo

Právny inštitút: Dedičské konanie, Dedenie zo závetu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 476, § 476a, § 476b, § 476c, § 480

11. K podielu na domácich prácach pri posudzovaní spoločnej domácnosti; k otázke zachovania spoločnej domácnosti pri štúdiu v zahraničí

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/68/2023 zo dňa 24. 10. 2023

Anotácia:

Súd prvej inštancie posudzoval predpoklady vzniku dedičského nároku pri spoložití v spoločnej domácnosti s poručiteľom.

Svoje rozhodnutie založil na tom, že žalobkyňa študovala v zahraničí, čo súd vyhodnotil tak, že nežila v spoločnej domácnosti s poručiteľom od septembra 2018 do smrti poručiteľa v máji 2019, a preto nesplnila podmienku žiť nepretržite v spoločnej domácnosti najmenej jeden rok pred smrťou poručiteľa. Ďalej mal za to, že nebola splnená ani podmienka odkázanosti žalobkyne na poručiteľa, nakoľko táto mala vlastný príjem v podobe sirotského dôchodku a súčasne nakoľko nebývala v spoločnej domácnosti, tak sa ani nepodieľala na zabezpečení jej chodu. Žalobkyňa v podanom odvolaní rozporovala skutkové zistenia súdu prvej inštancie ako aj jeho právne posúdenie, pričom mala za to, že naďalej tvorila spoločnú domácnosť s poručiteľom, ako aj sa podieľala na chode spoločnej domácnosti, ako aj bola odkázaná výživou na poručiteľa.

Právna veta:

- I. Pre starostlivosť o spoločnú domácnosť nie je vždy rozhodujúci podiel na spoločných prácach, ale reálne spolužitie s cieľom (úmyslom) tvoriť spoločnú domácnosť. Je potrebné v takýchto prípadoch zohľadniť aj vek spoloživúcej osoby a zmeny v spoločenskom vývoji za ostatné obdobie. V súčasnosti na mladších (maloletých) členov domácnosti nie sú kladené tak výrazné nároky ako v minulosti, najmä čo sa týka domácich prác. Za ostatné obdobie sa zásadne zmenilo vnímanie spoločnej domácnosti, pri ktorom je v súčasnosti dôležitejšie vzájomné prežívanie a zdieľanie rozhodujúcich udalostí v živote, podelenie sa o svoje pocity a vnímanie sveta a života s cieľom vzájomnej podpory pri spoločných a individuálnych cieľoch.
- II. Skutočnosť, že žalobkyňa išla študovať do Spojeného kráľovstva nemožno vyložiť tak, že opustila spoločnú domácnosť. Uvedená skutočnosť je okolnosťou, s ktorou ráta ustálená judikatúra a neposudzuje ju ako opustenie spoločnej domácnosti, nakoľko podstatným je jednotiaci úmysel členov spoločnej domácnosti túto zachovať aj po dočasnom vzdialení sa jedného z členov domácnosti z ospravedlniteľného dôvodu (výnimka) tak ako v tomto prípade.

Právna oblasť: Občianske právo, Dedičské právo

Právny inštitút: Dedičské konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 115, § 474, § 475

12. K nesprávne uvedenému číslu listu vlastníctva a výmery identifikujúcej predmet nájmu v zmluve, ak nie je nájomné uvedené v sume za 1 m²

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/121/2024 zo dňa 24. 7. 2024

Anotácia:

V nájomnej zmluve bolo nesprávne uvedené číslo listu vlastníctva a nesprávne uvedená výmera predmetu nájmu. Cena nájmu bola dohodnutá ako mesačný nájom za celý predmet nájmu, teda bez dohody o cene nájmu za 1 m².

Právna veta:

- I. Nesprávne uvedené číslo listu vlastníctva v označení predmetu nájmu a ani neskorší zápis orientačného čísla budovy, v ktorej sa predmet nájmu nachádza, na platnosť nájomnej zmluvy nemá vplyv, ak podľa obsahu zmluvy je možné usúdiť, čo konkrétne bolo predmetom nájmu.
- II. K námietke žalovanej týkajúcej sa tvrdenej nesprávnej výmery žalovanou užívaných priestorov odvolací súd uvádza, že okrem vlastných výpočtov a nákresov, iný dôkaz na preukázanie ňou tvrdenej výmery prenájmu nepredložila. Za rozhodujúcu odvolací súd považoval skutočnosť, že cena nájmu bola v zmluve dohodnutá v podobe mesačného nájmu za celý predmet nájmu, a to predajňu užívanú žalovanou vrátane príslušenstva, teda žalovaná bola oprávnená na základe nájomnej zmluvy užívať za dohodnutú cenu nájmu nielen priestory samotnej predajne o výmere 20,41 m², ale aj spoločné priestory (chodba, WC a pod.). Cena nájmu bola v zmluve dohodnutá dostatočne určitým spôsobom a absencia dohody o cene nájmu za 1 m² v tomto prípade nemala vplyv na platnosť zmluvy. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobcovi vznikol právny nárok na peňažné plnenie za obdobie faktického užívania predmetu nájmu žalovanou z titulu nájmu nebytových priestorov podľa predloženej zmluvy o nájme, pretože tento je založený na princípe odplatnosti.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Nájom bytu a nebytového priestoru, Právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 663, § 671
116/1990 Zb. – § 3, § 7

13. Začiatok plynutia subjektívnej lehoty na podanie žaloby na obnovu konania by sa mal odvíjať od inej formy nápravy; k lehote pre obnovu dedičského konania

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/42/2023 zo dňa 26. 10. 2023

Anotácia:

Žalobkyňa prípustnosť obnovy konania vyvodzovala z dôvodu, že v predmetnom dedičskom konaní bolo rozhodnuté v jej neprospech v dôsledku protiprávneho konania poverenej notárky ako súdnej komisárky. Jej konaním malo prísť ku nesprávnemu zaprotokolovaniu návrhu na uzavretie dohody. Omyl a chybné zaprotokolovanie dohody dedičov o vyporiadanie novoobjaveného dedičstva bol zistený až po skončení dedičského konania. Táto skutočnosť bola bez zbytočného odkladu oznámená jednak notárovi ako aj žalovanej spolu so žiadosťou o nápravu chybného zápisu. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade posudzovania prípustnosti žaloby na obnovu konania nie je splnená podmienka včasnosti podania tohto mimoriadneho opravného prostriedku, pretože ten je potrebné podať v subjektívnej lehote troch mesiacov, odkedy sa žalobca mohol dozvedieť o tomto dôvode obnovy. Žalobkyňa v žalobe na obnovu konania sama výslovne uvádza, že o tomto dôvode sa dozvedela bezprostredne po skončení predmetného dedičského konania.

Právna veta:

Civilný sporový poriadok pripúšťa, aby bola žaloba na obnovu konania podaná aj po uplynutí objektívnej lehoty troch rokov po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia z taxatívnych dôvodov, samozrejme za predpokladu, že ostane naďalej zachovaná subjektívna trojmesačná lehota podľa § 403 ods. 1 C.s.p.. Zo súdneho spisu vyplýva, že hoci žalobkyňa zistila, že žalovaná má väčší podiel akoby mal byť jej zákonný podiel tak, uvedené nedostatky sa snažila riešiť najprv s notárkou formou opravy a následne so žalovanou formou mimosúdneho riešenia. Nakoľko uvedené komunikácie nevedli k žalobkyni požadovanej náprave, žalobkyni začala plynúť lehota tak ako uvádza až 11.05.2021, teda až potom čo zistila, že nie je možné dosiahnuť nápravu inak. Tu odvolací súd poukazuje, že súd prvej inštancie pri včasnosti podania žaloby nebral do úvahy, že v prípade žaloby na obnovu dedičského konania je podmienkou, že nápravu alebo zrušenie nie je možné dosiahnuť inak. Odvolací súd je teda toho názoru, že začiatok plynutia subjektívnej lehoty by mal reflektovať na konanie o inú formu nápravy.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Opravné prostriedky, Obnova konania, Dedičské konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 403

14. Aj dôkaz listinami zo súdnych spisov si má strana primárne zabezpečiť sama; ingerencia súdu je možná len pokiaľ strana bez vlastnej viny nedokáže zabezpečiť dôkaz

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 5Cob/129/2023 zo dňa 30. 7. 2024

Anotácia:

V podanom odvolaní žalobca argumentoval tým, že súd prvej inštancie nevykonával ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe ktorých žalobca odôvodňoval svoj naliehavý právny záujem na určení vlastníctva k inej majetkovej hodnote. Žalobca tvrdil, že svoju procesnú aktivitu zameriaval práve na preukázanie svojho naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pritom mal za to, že práve navrhnutými dôkazmi môže preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré umožnia súdu prvej inštancie prijať úplne iný právny záver, ako prijal napadnutým rozsudkom. Súd prvej inštancie sa podľa žalobcu vôbec nezaoberal návrhmi na vykonanie dôkazov a nevykonával ani jeden z dôkazov, ktoré žalobca navrhoval, pričom bližšie neskúmal, či práve žalobcom navrhnuté dokazovanie môže priniesť prijatie iného právneho posúdenia v dotknutej otázke.

Právna veta:

Ingerencia súdu pri zabezpečovaní dôkazov prichádza v zásade do úvahy až vtedy, ak príslušná strana tento dôkaz nevie zabezpečiť bez vlastnej viny. To isté je potrebné vzťahovať aj na dôkazy – pripojenie súdnych spisov. Takýto dôkaz je vo svojej podstate listinným dôkazom, a ak niektorý zo subjektov konania takýto dôkaz navrhuje, okrem odôvodneného návrhu (teda uvedenia toho, čo sa má navrhovaným dôkazom preukázať) by subjekt konania mal zabezpečiť kópie potrebných listín zo súdneho spisu sám a predložiť ich konajúcemu súdu, obzvlášť, ak bol aj účastníkom konania, z ktorého navrhuje spis pripojiť. Ak preto subjekty konania navrhovali vykonanie dôkazov, mali by svoje návrhy doplniť vo vyššie uvedenom smere a v prípade listinných dôkazov tie súdu aj predložiť, okrem prípadu, že tak bez vlastnej viny urobiť nemôžu.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Dokazovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 8, § 187, § 189

15. K odboru znalca, ktorý má ohodnotiť pozemky využívané ako dvory a záhrady

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/144/2023 zo dňa 11. 9. 2024

Anotácia:

V prejednávanom spore žalobca tvrdil, že súd zobral do úvahy iba znalecký posudok predložený žalovanou, ktorý on považuje za nezákonný, pretože znalkyňa nebola oprávnená sporné pozemky ohodnocovať.

Najpodstatnejšou v danej veci je otázka, z akého odboru má byť znalec ohodnocujúci pozemky, ktoré sú predmetom konania, teda či znalec z odboru poľnohospodárstvo alebo znalec z odboru stavebníctvo. Tieto skutočnosti majú podstatný význam pre určenie ceny, ktorú bude na základe rozhodnutia povinný žalobca vyplatiť žalovanej za jej spoluvlastnícky podiel. Je nepochybné, že žalobca v celom konaní tvrdil, že príslušný je znalec z odboru poľnohospodárstva, priložil znalecké posudky, pričom je nesporné, že pri ocenení nehnuteľností sa vychádza z iných predpokladov, ktoré v konečnom výsledku určujú nižšiu hodnotu sporných pozemkov.

Právna veta:

- I. Pri určení príslušnosti znalcov sa má vychádzať zo skutočného stavu veci ako aj množstva iných faktorov, ktoré pri rozhodnutí okresný súd pomenoval, pričom dospel k záveru, že v danom prípade produkčná schopnosť poľnohospodárskej pôdy nie je v konkrétnom prípade rozhodujúca, keď sa pozemky využívajú ako dvory a záhrady, nie na poľnohospodársku výrobu. Žalobca nepreukázal opak. Nepochybne sú užívané v jednom celku, pričom zo stanoviska ministerstva nepochybne vyplynulo, že takýto pozemok má ohodnotiť znalec z odboru stavebníctvo.
- II. Je absolútne logické, že pokiaľ súd vychádzal zo znaleckého posudku s určitým záverom, a ostatné posudky sú protichodné, nemôže vychádzať z posudkov, ktoré súd nepovažuje za správne, resp. obsahujúce tie informácie, ktoré sú významné pre rozhodnutie vo veci. Použitie jedného posudku automaticky vylučuje použitie posudkov, ktoré obsahujú opačný názor, naviac, ktorý je ovplyvnený základnou otázkou, o aké pozemky ide a ako sa užívajú.

Právna oblasť: Civilné procesné právo, Občianske právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Dokazovanie, Spoluvlastníctvo, Vysporiadanie podielového spoluvlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – čl. 15, § 191, § 206, § 207
40/1964 Zb. – § 142